

Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Gen. Klapálka 1641, Kladno 272 01
www.svkkk.cz, library@svkkk.cz, 312 813 111

Vzděláváme se po celý život

V současné době se stále více mluví o potřebě celoživotního vzdělávání. Vzděláváme se všichni a neustále, mnohdy jen podvědomě. Působí na nás okolí, nejbližší lidé a samozřejmě sdělovací prostředky - rozhlas, televize, denní tisk, internet. Je pouze na nás, abychom rozpoznali vhodné vlivy a ony důležité informace přijali a dále s nimi pracovali. Tento proces můžeme sami cíleně směřovat na obory, které nás zajímají. Zaměřme se tedy na obor knihovnický.

Protože my knihovníci nechceme na své čtenáře „jen“ působit sympaticky, ale chceme být také spolehliví a fundovaní, neustále hledáme nové zdroje informací. Zdrojů, ze kterých dnes můžeme vybírat, existuje nepřeberné množství. Stejně tak možností, jak svému osobnímu vzdělávání dát pravidelný řád v nejrůznějších kurzech, agenturách a školách. A jaké možnosti tedy máme?

Nabídka knihovny pověřené výkonem RF

Pro začínající knihovníky bez odborného knihovnického vzdělání jsou určeny **Kurzy knihovnického minima** KKM, které pořádá SVK v Kladně. V pětidenních kurzech (5 x 4 hodiny) účastníci vyslechnou odborný výklad, získají studijní materiály a seznámí se zde s oborem, do kterého vstupují. Získají tak první informace důležité pro práci v knihovně. Takto proškolený knihovník se může účastnit i dalších odborných přednášek a seminářů připravovaných za finanční pomoci Středočeského kraje, tedy z prostředků věnovaných na výkon **regionálních funkcí (RF)**:

1. Přednášky o české **literatuře** a o národních literaturách v českých překladech jsou organizovány již řadu let a jsou velmi oblíbené především mezi profesionálními knihovníky. Je to jedna z možností, jak se lépe zorientovat na knižním trhu. Dobrá a příjemná je také možnost porovnat své názory na konkrétní titul s lektorem - "neknihovníkem".
2. **Rukodělné semináře** pro pracovníky dětských oddělení se konají zpravidla 1x ročně (výjimkou je region Kutná Hora – tam probíhá celý cyklus 4-6 seminářů za rok). Knihovnice zde získávají náměty a zkoušejí svou zručnost při praktické výrobě nebo zdobení různých předmětů. Oceňují také vzájemnou výměnu zkušeností a nápadů pro práci s dětmi.
3. Obdobné je to při seminářích z cyklu **pedagogicko-psychologického minima**. Zkušený lektor si pro knihovníky připraví vhodné téma z oblasti pedagogiky či psychologie. Vede s knihovníky diskuzi, společně vyslovují drobné rady pro práci s dětmi a hovoří o možnostech uskutečnění nejrůznějších akcí v prostorách knihoven.
4. Knihovníci se dále mohou zdokonalovat v **efektivní komunikaci se čtenářem** na modelových seminářích. Konkrétní situace vycházející z praxe zde knihovníci předvádějí před kamerou, záznam je poté přehráván a lektor se všemi účastníky situaci vyhodnocuje a nabízí vhodná řešení a přesné formulace k danému dialogu.
5. **Pro vedoucí a ředitele** větších knihoven jsou určeny semináře s tématy vhodnými pro management. Jsou realizovány formou workshopů.
6. Pro knihovníky z profesionálních i neprofesionálních knihoven jsou důležitým zdrojem informací **porady**, které jsou občas spojené s **krátkými semináři** na témata z oblasti legislativy týkající se knihoven.

Informujeme, chválíme:

Na březen vyhlásil Svaz knihovníků a informačních pracovníků novou celostátní akci **BŘEZEN – měsíc čtenářů**. V centru zájmu je čtenář a čtení, tedy ne kniha (jako předmět) ani knihovna (jako instituce), ale každý čtenář knih, časopisů, elektronických zdrojů; aktivní uživatel knihovny i ten, který v knihovně nikdy nebyl a (zatím) ani být nechce.

Také **Obecní knihovna Holubice** (560 obyvatel, okres Praha-západ) se do akce zapojila. Děti budou číst seniorům na jejich pravidelném setkání a paní knihovnice Věra Bittnerová připraví Den otevřených dveří pro předškolní děti. Držíme palce, ať se vše vydaří nejen v knihovně v Holubicích, ale i v ostatních knihovnách.

7. SVK v Kladně nabízí knihovníkům také semináře o **odborných knihovnických činnostech**, které lektorsky zajišťují odborní pracovníci SVK.

K samostudiu pak můžeme využívat **Studijní materiály** z některých výše uvedených přednášek a seminářů, které jsou umístěny na webových stránkách SVK – pro knihovny – vzdělávání knihovníků. <http://www.svkl.cz/cs/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku/>

Při práci v knihovně je pro nás nezbytná také **počítačová gramotnost**. Od roku 2001 se uskutečňovaly kurzy PC gramotnosti pro pracovníky všech knihoven evidovaných u Ministerstva kultury ČR ve Středočeském kraji. Výuka probíhala v učebně SVK vybavené 10 osobními počítači a v rámci programu VISK 2 – „Mimoškolní vzdělávání knihovníků“ byla pro knihovníky zdarma. Nyní je výuka, pravděpodobně dočasně, přerušena. Zahájena bude opět v případě zvýšení zájmu ze strany knihovníků.

Pokračování ve školní docházce

Pokud se nám chce zpět do školních lavic, i to je možné. Mnoho škol dnes nabízí **denní i dálkové studium**. Pro knihovníky se středoškolským vzděláním jsou vhodné rekvalifikační kurzy, které pořádá Národní knihovna ČR a Národní technická knihovna v Praze. Jsou to jednoleté kurzy s akreditací udělenou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a úspěšný absolvent tak získá vzdělání na úrovni středoškolské odborné kvalifikace.

Také některé střední školy nabízejí **nástavbové studium** v oboru knihovnictví. Ve studiu můžeme dále pokračovat na vyšších odborných a vysokých školách. Přehledný seznam můžeme najít na webové stránce <http://knihovnam.nkp.cz>.

Pokračování článku v příštím čísle

Napsali jste nám...

Nová paní knihovnice v Obecní knihovně Felbabka

Od ledna 2010 vede knihovnu v obci Felbabka (254 obyvatel; okres Beroun; <http://www.felbabka.eu/>) nová paní knihovnice Marcela Labská. Knihovna se v téže době přestěhovala do nově vybudovaného multifunkčního domu (je zde i obecní úřad). Paní Labská převzala knihovnu po paní Anděle Nesnídalové, paní učitelce, která knihovnu vedla dlouhá léta a ze zdravotních důvodů již nemůže v knihovně půjčovat. Oddělení regionálních služeb Knihovny Jana Drdy v Příbrami děkuje paní Nesnídalové za práci v knihovně a přeje jí brzké uzdravení.

Na fotografii představujeme zatím pouze nový dům, protože knihovna není ještě plně vybavena knihovnickým nábytkem a knihy jsou v krabicích. Paní knihovnice usilovně pracuje na revizi a aktualizaci knihovního fondu.

Jiřina Soukupová, KJD Příbram

Obecní knihovna Felbabka

Dozvěděli jsme se:

Místní knihovna Zdiby (955 obyvatel, okres Praha–východ) pravidelně informuje své čtenáře o novinkách ve fondu prostřednictvím Zdibského zpravodaje, který vychází 4x ročně. Koncem roku 2009 byla v knihovně vyměněna okna a jedna místnost byla vymalována, v letošním roce čtenáři do knihovny dostanou nový počítač s monitorem. Nejen díky výměnnému fondu má knihovna co nabízet.

„...Z listopadového TOP žebříčku nejčtenějších knih má z prvních 20 naše knihovna 18 titulů. Všechny knihy balím do průhledných folií, protože i obálka knihy čtenáře zaujme a navíc se výtisky tak neničí. Za poslední dva roky jsem nově zabalila přes tři tisíce knih a velký počet exemplářů jsem vyřadila. Obměňovat knižní fond je nezbytné. Některé knihy jsou hodně zastaralé, jiné velice opotřebované a další nikdy v naší knihovně nečtené, a tak musí uvolnit místo novým...“

Hana Jandovská, knihovnice; zdroj: Zdibský zpravodaj, prosinec 2009

I v malé knihovně se dají dělat pěkné věci

Místní knihovna v Braškově (okres Kladno) pořádá od roku 2008 výtvarné kurzy. Konají se jednou měsíčně a účastnice (doposud jen ženy) se učí pracovat s různými materiály, které jsou pro ně vždy předem připraveny.

Místní ženy použily například twist art, přírodní zatočený hedvábný papír, určený k opětovnému rozmotávání a tvarování do nepřeberného množství variant. Čekala je báječná hra s fantazií a pod rukama se jim rozvinuly květy narcisů, z nichž si sestavily své vlastní aranžmá.

Jindy si vyzkoušely nešitý patchwork. Stačily barevné kousky látek, polystyrenový kruh a šikovné ruce vytvořily krásný adventní věnec. Účastnice kurzu vyráběly také krásné smaltované šperky nebo sestavovaly vánoční ozdoby z korálků.

Textilní technikou savování v kombinaci transferové tužky a textilních barev si zdobily originální trička. Pomocí šablon a barvy na textil zkoušely technikou tupování ozdobit bavlněný materiál (tašky, polštářky, trička aj.) a aplikovaly na něj třpytivé kamínky hot fix.

Paní knihovnice Věra Příbylová

Vyrobené umělé květy

Další technikou, kterou si ženy a dívky vyzkoušely, byla decoupage neboli ubrousková technika. Je to úžasný vynález pro ty, kteří mají určitou míru zručnosti, ale třeba neradi malují. Decoupage jim pomůže vytvořit hezký obrázek na jakýkoli předmět.

Plný nápadů byl také kurz výroby smaltovaného skleněného šperku nebo kurz mramorování, na kterém si všechny přítomné sestavily netradiční velikonoční aranžmá.

Technika fimo je také velice zajímavá. K vytvoření nejrůznějších vzorů je třeba znát techniky skládání fima a těch je opravdu velké množství. V Braškově byla využita technika tisíce květů.

Zvláštní technikou šibori si účastnice kurzu obarvily originální hedvábný šátek a šálu. Před Vánocemi pak vyráběly svícen a svíčky ze včelího vosku.

Kurzy jsou velice oblíbené a každý se těší na další setkání. Pro letošní rok máme zatím připravený kurz tupování porcelánu, drátkování vajec a výroby náramku z korálků. Každý kurz doprovází výstava výrobků i knih (k příslušné rukodělné činnosti) a v knihovně se pokaždé zvýší počet výpůjček knih pro dovedné ruce :o)

Věra Příbylová, Místní knihovna Braškov

Kurz knihovnického minima ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně

Celkem 13 knihovnic se přihlásilo na Kurz knihovnického minima. Z neprofesionálních knihoven jich bylo 6, z profesionálních také 6 a 1 pracovnice muzejní knihovny. Jedna účastnice přijela na kurz dokonce až z knihovny v okrese Plzeň-sever. Tato knihovna je sice mimo působnost SVK v Kladně, ale pracovníky metodického oddělení i lektory kurzu velmi potěšil zájem knihovnic z Plzeňského kraje.

Kurz byl naplánován na každou středu v období od 10.2. do 10.3.2010 a knihovnice absolvovaly tyto přednášky:

1. Knihovnická a příbuzná legislativa
2. Knihovnická terminologie
3. Doplnování a aktualizace knihovního fondu
4. Zpracování knihovního fondu, praktické zpracování
5. Základní informační gramotnost, knihovnické portály (JIB), souborné katalogy
6. Automatizace knihovnických procesů
7. Knihovnické a informační služby
8. Evidence činnosti, výkaznictví
9. Marketing a public relations
10. Regionální funkce
11. Historický vývoj knihoven (stručný přehled)
12. Exkurze po pracovištích SVK v Kladně

Účastnice Kurzu knihovnického minima, foto ze dne 24.2.2010

Účastnice Kurzu knihovnického minima, foto ze dne 24.2.2010

Ve středu 10. března knihovnice čeká ještě závěrečný znalostní test a po jeho vyplnění získají osvědčení o absolvování celého kurzu.

Potom zbude už jen všem pográtulovat a popřát mnoho spokojených čtenářů a neutuchající nadšení pro práci v knihovně.

Další Kurz knihovnického minima se v Kladně uskuteční pravděpodobně v květnu a červnu 2010. Je plánováno realizovat kurz na podzim 2010 v Knihovně města Mladá Boleslav pro pracovníky tohoto obsluhovaného regionu.

Rozhovor s knihovníkem

Tato nová rubrika rozhovorů vznikla ze snahy ukázat, jak vypadají menší knihovny. Podívat se očima knihovníka na řadu aspektů, které se knihoven týkají. Zjistit, jací vlastně knihovníci jsou a co dělají ve svém volném čase.

První rozhovor jsme pořídili s **paní Zdeňkou Šedivou z Obecní knihovny Mrač** (580 obyvatel, okres Benešov).

Rozhovor vedli: Ladislava Cukrová a Radek Liška

Paní Šedivá, prosím Vás, představte nám stručně vaši knihovnu?

Knihovna se nachází v atraktivní oblasti, v obci je tvrz ze třináctého století a v okolí chatařská oblast. Knihovna má k dispozici pouze dvě místnosti, kam se musí vejít knihy spolu s počítačovou technikou. V naší knihovně se půjčuje nejvíce beletrie. Je ale zajímavé, že např. romány pro ženy či červená knihovna se u nás moc nečtou. Velký zájem zde mají čtenáři o novinky, proto je také největší návštěvnost v knihovně po ohlášeném nákupu knih, který realizujeme v Benešově.

Jaké máte v knihovně složení čtenářů (senioři, děti, mládež, lidé v produktivním věku) a jak je motivujete k návštěvě knihovny?

Složení čtenářů v naší knihovně je poměrně vyrovnané – třetinu tvoří senioři, další třetinu pak děti a zbytek tvoří čtenáři v produktivním věku. Velké pozitivum vidím v tom, že si cestu do knihovny našly především děti, ze kterých následně mohou vyrůst aktivní čtenáři.

Pořádáte v knihovně nějaké akce pro své čtenáře/pro všechny obyvatele obce?

Akce pro děti v naší obci pořádá škola, kde je rovněž knihovna, takže žádné akce pro děti ani dospělé se v knihovně nekonají. V budoucnu, pokud to bude možné, bych se chtěla pokusit o uspořádání nějaké té akce, líbila by se mi zejména Noc s Andersenem, ale prostory naší knihovny k tomu nejsou zrovna nejvhodnější, tak uvidíme.

Jak se Vaše obec stará o knihovnu a její chod?

Obecní úřad je ke knihovně vstřícný, o chod knihovny se zajímá, a pokud je to v možnostech obce, tak na naše požadavky reagují pozitivně. Dostáváme poměrně slušnou částku na nákup knih a také pro nás obec odebírá jeden časopis. Z dotačního programu pak byl nakoupen počítač a letos bychom chtěli pořídit nábytek.

Vyhovuje Vám složení výměnného fondu, který Vám poskytuje Vaše pověřená knihovna?

Složení fondu tak, jak je nám poskytováno knihovnou v Benešově, mi zcela vyhovuje. Do souboru požadujeme především nové tituly pro děti.

Jaké nové služby byste uvítala od svých metodiků pro zlepšení své práce a spokojenosti Vašich čtenářů?

S Městskou knihovnou Benešov mám jen ty nejlepší zkušenosti, můžu se na ně kdykoliv obrátit, a pokud to je v jejich silách, vždy pomohou. Např. v loňském roce mi pomohli s revizí fondu. Co bych uvítala? Asi nějakou nabídku akcí nebo nějaké nápady na akce pro čtenáře knihovny, které bych ve skromných prostorách knihovny nebo v zasedací místnosti obecního úřadu mohla pořádát.

Ted' několik osobních otázek. Jak jste se dostal/a k této profesi a jaká byla Vaše původní profese?

Od malička jsem ráda četla a tato záliba mě přivedla i k práci v knihovně, ačkoliv jsem původním povoláním stavební technik. V knihovně jsem pracovala již v 60. letech, potom přišly rodičovské starosti a do knihovny jsem se vrátila až před 13 lety.

Co Vás na této práci nejvíce těší a co naopak netěší?

Práce mě velmi těší, nejvíce asi nákup knih, které si můžu vybírat přímo v knihkupectví. U nás v knihovně nejsou žádné zvláštní problémy s uživateli, i obec je vstřícná, tak nejsou žádné důvody ke stížnostem. Měli jsme tu dokonce romskou rodinu a všichni rádi četli a vůbec žádné problémy s nimi nebyly. S čím ovšem trochu bojuji je počítač, který využívají především děti.

Po jakém druhu literatury sáhnete, když máte volno?

Já mám ráda zejména historii, jak naši tak světovou. A proto čtu především historické romány. Jinak čtu nebo alespoň prolistuji knihy, které nakoupím pro naši knihovnu, kromě ženských románů, abych je pak mohla doporučovat konkrétním čtenářům, které daná problematika zajímá. Snažím se jim doporučovat kvalitnější literaturu, ne vždy však moje doporučení přijmou.

Jakou knihu byste čtenářům doporučila z toho, co jste v poslední době přečetla?

V poslední době mě oslovily zejména knihy Piliře země a Na věky věků Kena Folletta.

Jaké jsou Vaše koníčky?

Kromě čtení jsou mými koníčky zejména ruční práce. Ráda paličkuji a háčkuji. Protože máme velkou zahradu, sad i skleník, mám o další zábavu postaráno. Ale i tato práce na zahradě se časem také stala mým koníčkem.

Děkujeme Vám za rozhovor.

Zde se nachází Obecní knihovna Mrač

Na návštěvě v knihovně

Inspirace pro sváteční kuchyni knihovníka: Velikonoční nádivka

Potřebujeme: 500 g vepřové plece, 250 g uzeného masa (nejlépe uzený bůček), 5 vajec, 1 chlebičková veka, 1/4 l mléka, svazek petrželky, nasekané kopřivy nebo další nasekané jarní bylinky, sůl, pepř a máslo

Jak na to: Veku rozkrájíme na kostičky, zalijeme mlékem, v němž jsme rozšlehali žloutky, a necháme rozležet. Vepřové maso uvaříme, zvláště uvaříme i uzené a po vychladnutí je nakrájíme nadrobno. Rovněž bylinky nasekáme, kopřivy před přípravou spaříme horkou vodou. Kostičky veku, maso i bylinky smícháme, mírně osolíme a opepříme. Bílky ušleháme na tuhý sníh a vmícháme do směsi. Pekáč silně vymastíme máslem, nádivku do něho rozložíme a urovnáme, povrch pokapeme ještě máslem a upečeme v předehřáté troubě dozlata. Podáváme teplé i studené s jarním salátem. Vývar z masa použijeme na polévku.

Zdroj: www.prima-recepty.cz

Děkujeme za Vaše příspěvky a těšíme se na nové zprávy od Vás!

Tento bulletin a jeho předchozí čísla najdete na <http://www.svkl.cz/>;
hanzakova@svkl.cz, tel. 312 813 112; senfeldova@svkl.cz, tel. 312 813 138